

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Syfte och omfattning:

Skapa spårbarhet och därmed minimera skadeverkningarna av smittsamma djursjukdomar

Regelverket omfattar nötkreatur, får, getter och grisar

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Produktionsplatsnummer

Definitionen av produktionsplatsnummer:

Varje inrättning, byggnad eller, när det rör sig om en utomhusanläggning, varje plats på en MS:s territorium där djur hålls, föds upp eller hanteras

Anläggning:

Tätt liggande byggnader som utgör en tydlig enhet, exempelvis en traditionell gård. Omfattar också kringliggande beten i enlighet med 500-meters praxis

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Produktionsplatsnummer

500-meterspraxis:

Tillämpas framförallt på beten. Är det mindre än 500 m mellan två beten kan dessa betraktas som en och samma produktionsplats.

Förutsättningen är att det inte finns andras klövbärande djur emellan

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Kraven på identifiering av nötkreatur

- Djuren ska vara korrekt märkta
- Djuren ska vara journalförda
- Djuren ska vara rapporterade till CDB

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Märkning av nötkreatur

- En kalv ska märkas med öronbrickor senast 20 dagar efter födseln eller senast då djuret flyttas, om tidigare än 20 dagar
- En viss acceptans finns för djur som endast har en bricka eller tappat båda, förutsatt att helhetsintrycket är gott och detta inte är satt i system.
- I övrigt räknas omärkta djur som är äldre än 20 dagar som ett tvårvillkorsfel
- Eventuella avdrag baseras på hur många djur som är omärkta i relation till besättningens storlek

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Journalföring av nötkreatur

Följande uppgifter ska noteras i journalen:

- **Födslar** med angivande av ras och kön
- **Dödsfall**
- Inkommande djur med uppgift om **varifrån de kommer**
- Utgående djur med uppgift om **destination**
- I samtliga fall ska **djurets ID** (uppgifterna på öronbrickan) samt **händelsedatum** noteras
- Eventuella avdrag baseras på hur många djur som inte är fullständigt journalförda i relation till besättningsens storlek

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Journalföring av nötkreatur

En nyhet är att djurhållare som rapporterar elektroniskt till CDB (t.ex. CDB Internet) inte längre behöver föra någon stalljournal. I dessa fall ska alla uppgifter rapporteras till CDB (även de uppgifter som djurhållaren tidigare enbart fört in i sin journal). I dessa fall bortfaller komponenten stalljournal och ingen kontroll behöver göras av denna.

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Rapportering till CDB

- En central databas som drivs av SJV (Söderhamn)
- Djurhållaren är ansvarig för att rapportera till CDB inom 7 dagar från det att händelsen ägt rum. Uppgifter som inte får saknas i tvårvillkorshänseende är: **(djurets ID), händelsedatum, händelsedatum, PPN från/till**
- Både mottagare och avsändare av ett djur har skyldighet att rapportera (i de flesta fall)
- Eventuella avdrag baseras på hur många djur som inte är rapporterade i relation till besättnings storlek

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Rapportering till CDB

En nyhet är att djurhållaren kan få tvårvillkorsavdrag på stöden om de rapporterar för sent till CDB!

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Kraven på identifiering gällande får och getter

- Djuren ska vara korrekt märkta
- Djuren ska vara journalförda
- Flyttade djur ska åtföljas av transportdokument (Ej TV)
- Förflyttningar ska rapporteras till SJV:s databas för får och getter (Ej TV)

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Märkning av får och getter födda efter den 9 juli 2005

- Samtliga får och getter ska vara märkta senast 6 månader efter födseln. Flyttas de tidigare ska de vara märkta när de flyttas

Regler för djur avsedda att slaktas före 12 månaders ålder:

- Ska märkas med minst en bricka
- Brickan ska vara präglad med födelseanläggningens PPN

Djur avsedda att bli äldre än 12 månader:

- Ska märkas med en bricka i vardera örat
- Brickorna ska vara präglade med födelseanläggningens PPN samt individnummer

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Märkning av får och getter födda före den 9 juli 2005

- Djuren ska märkas senast när de lämnar produktionsplatsen de föddes på
- Djuren ska märkas med en bricka i vardera örat präglade med födelseplatsens PPN
- För djur som flyttas direkt till slakt behövs endast en bricka
- En viss acceptans finns för djur som endast har en bricka eller tappat båda, förutsatt att helhetsintrycket är gott och detta inte är satt i system.
- Eventuella avdrag baseras på hur många djur som är omärkta i relation till besättningens storlek

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Journalföring av får och getter (samtliga djur)

- Diverse uppgifter om produktionsplatsen; adress, koordinater mm
- När det gäller djur som kommer till produktionsplatsen, **PPN var djuren kommer ifrån** samt **ankomstdatum**
- När det gäller djur som lämnar produktionsplatsen; transportörens namn, registreringsnummer för den del av transportmedlet som innehåller djuren, **mottagande PPN** alternativt namn och adress samt **avsändningsdatum**

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Journalföring av får och getter- tillkommande krav för djur födda efter 31 dec 2009

- Även födslar, dödsfall och hemslakt ska journalföras De djur som enligt reglerna ska märkas individuellt ska också journalföras **individuellt**
- **Födslar** ska anges med **födelseår**, identifieringsdatum och **antal**
- **Dödsfall** ska anges med **månad och år** samt **antal**
- Även ras och genotyp tillkommer om känd
- Eventuella avdrag baseras på hur många djur som inte är fullständigt journalförda i relation till besättningens storlek

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Kraven på märkning och registrering av grisar

- Djuren ska vara korrekt märkta
- Djuren ska vara journalförda
- Mottagna djur ska rapporteras till SJV:s databas (Ej TV)

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Märkning av gris

- Grisar ska märkas senast då de lämnar den produktionsplats de föddes på
- Märkningen ska utgöras av minst en öronbricka eller tatuering
- Av märkningen ska födelseplatsens produktionsplatsnummer framgå
- Eventuella avdrag baseras på hur många djur som är omärkta i relation till besättningens storlek

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Journalföring av grisar

- Om inkommande djur; **varifrån de kommer, antal och datum**
- Om utgående djur; **till vilken produktionsplats djuren flyttas, antal och datum**
- Av all journalföring ska djurens **identitet** framgå
- Eventuella avdrag baseras på hur många djur som inte är fullständigt journalförda i relation till besättningens storlek

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Problem: trots prioriterat förenklingsarbete, upptäcks fortfarande många fel vid kontroll

- Sedan 2006 har många förenklade rutiner och förenklingsförslag genomförts inom identifiering och registrering av djur.

Varför fortfarande många fel inom området?

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Möjliga förklaringar till att andelen fel på området inte minskar i den takt som är önskat

- Bristande administrativa rutiner på företagen
- Bristande förståelse för vad reglerna fyller för syfte. Sverige har länge varit förskonat från större utbrott av djursjukdomar
- Företagen i sig är så arbetskrävande att man inte hinner med, trots goda föresatser
- En kombination av ovanstående

Tvårvillkor: märkning och registrering av djur

Rekommendationer för att minska felen

- Ta för vana att märka/rapportera/journalföra så fort som möjligt, uppskjutande medför glömska
- Hitta inte på egna system som går ut på att märka med en bricka först och avvakta med den andra
- Utnyttja SJV:s webbtjänster så mycket som möjligt, de minskar felen och skapar översikt för användaren
- Vid osäkerhet; kontakta i första hand SJV:s kundtjänst
- Lita inte på vandringsägare om vad som gäller; gå direkt till källan (SJV)

